

Palmerar del Bell Resguard

El Masnou

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Passeig Joan Carles I, s/n

Coordenades:

Latitud: 41.47776
Longitud: 2.30466
UTM Est (X): 441945
UTM Nord (Y): 4592028

Classificació

Número de fitxa 08118 - 100
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Bo a excepció de la palmera canarensis afectada per la plaga de l'escarabat morrut.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament del Masnou (Passeig Prat de la Riba, 1)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 11/03/2010 - 01:00

Descripció

Palmerar compost per diverses espècies de palmeres, de les quals destaquen la palmera de Canàries (Phoenix canariensis). El tronc és alt i estilitzat, acabat en una corona de la qual parteixen nombroses fulles. L'Alçada mitjà d'aquest conjunt era d'uns 14 a 15 metres d'alçada. El tronc és relativament prim, no arribant al metre d'amplada. La base de les fulles, que acostumen a mesurar uns cinc metres de llargada, i formen al seu

voltant una coberta grossa i compacta. Amb el pas dels anys, la base d'aquestes fulles s'asseca i cauen. Són pinnades, de limbe lanceolat, fortes i rígides. Tenen entre 80 a 100 folis, força curts, i pecíol amb espines a la base, que desapareixen progressivament a l'extrem de la fulla. El seu fruit és el dàtil, més petit que el de la palmera datilera africana. Malgrat són comestibles, no tenen gaire gust. La majoria d'aquesta espècie en estat adult es troben afectades per una plaga provinent de Polinèsia i que provoca la mort irremediament de la palmera. Durant la realització del mapa de patrimoni se n'han comptabilitzat 14, tot i que han estat podades i tractades amb insecticides. Pel que fa a les petites, no semblen de moment afectades per l'escarabat morrut.

Pel que fa a la palmera datilera (*Phoenix datylifera*) tot i que poden mesurar 20 metres d'alçada, les representades aquí són més petites, amb un sol estípit d'entre 40 a 50 cm de diàmetre. La capçada és menys frondosa que en la de canàries. Les palmes són pinnades de color verd verd grisós.

Dues espècies a destacar són la washingtonia (*Washingtonia filifera*) i la washingtonia robusta (*Washingtonia robusta*). Per la primera d'elles, l'alçada mitja d'aquesta espècie es troba al voltant dels 16 metres, amb una volta de canó de 90 cm a 1 metre aproximadament. Presenta un estípit fort i recte. Manté a sobre durant molt de temps les fulles que es van assecant, tot i que en el moment de la realització del mapa, havien estat podats deixant a la vista les fulles de color verd grisós. Aquestes són palmades formant grans ventalls, amb un limbe de fins a 2 metres de diàmetre. La floració es produeix a la primavera, amb flors blanques agrupades en inflorescències que pengen. El fruit, ovoide i de color negrós, madura a la tardor i mesura uns 6 mm de diàmetre. Aquesta palmera resisteix molt bé el fred.

Pel que fa a la washingtonia robusta (*Washingtonia robusta*) també en tenim representades en aquest parc. Té un sol estípit, prim i esvelt, d'uns 16 metres d'alçada i una volta de canó d'uns 80 cm. Les fulles són palmades, d'un metre de diàmetres. El pecíol té un metre de longitud, amb dents corbats en els marges. És hermafrodita. La floració també es produeix a la primavera, amb les flors de color crema agrupades en inflorescències d'entre 2 i 3 m de longitud.

També s'ha observat alguna espècie de palmera excelsa (*Trachycarpus*). D'un sol estípit, mesurant uns 5 m d'alçada. Es tracta d'una palmera molt fina i esvelta, recoberta per les beines de les fulles ja caigudes. Les fulles són palmades, arrodonides, de color verd fosc per l'anvers i verd grisós al revers. Mesuren una mica més d'1 m de diàmetre. Les flors són de color groc perfumades.

Finalment, i com a més representatives d'aquest parc, tenim el margalló (*Chamaerops humilis*). Es tracta d'una palmera dioica amb diversos estípits, tot i que de vegades només en tenen un. Mesuren entre 3 i 4 metres d'alçada. Les fulles són palmades de color verd fosc, amb una lleugera forma circular, entre 40 i 80 cm de diàmetre. El pecíol té moltes punxes o espines de 2 a 3 cm de longitud. Les inflorescències acostumen a mesurar entre 15 i 20 cm de longitud. Són de color groc, petites i hermafrodites. El fruit, conegut com a dàtil de rabosa és arrodonit i lleugerament carnós, de color groc rogenc sense cap valor culinari.

Observacions:

Cal tallar i destruir mitjançant cremació les palmeres afectades i establir una zona de vigilància intensiva al voltant del focus. Un cop morta la palmera, l'insecte pot continuar vivint al interior del tronc i continuar colonitzant altres palmeres. La saba de les palmeres podades té un alt poder d'atracció sobre aquest insecte.

Història

La palmera de Canàries (*Phoenix canariensis*) fou introduïda a la costa mediterrània fa segles. Va ser un arbre molt apreciat dels jardins romàntics del segle XIX, i símbol de ben estar. Es pot trobar en aïllat o formant grups.

Per desgràcia des de l'any 2005 un insecte conegut amb el nom del morrut de les palmeres (*Rhynchophorus*

ferrugineus Oliver) de l'ordre dels coleòpters, està produint dans irreversibles a aquesta espècie tant apreciada en jardins i parcs privats i públics. Es tracta d'un insecte que mesura entre 2 cm i 5 cm, de color vermellós i amb una mena de bec allargat o trompeta. Aquesta plaga està afectant de ple tota la comarca d'El Maresme.

La palmera dactilífera (*Phoenix datylyfera*) és originària del Nord d'Àfrica i Oest d'Àsia. Els seus fruits són molt apreciats i les fulles són utilitzades per a la confecció de palmes per beneir el Diumenge de Rams. Pel que fa a la washingtonia (*Washingtonia filifera*), aquesta és originària del sud-est de Califòrnia i de l'oest d'Arizona i nord – oest de Mèxic.

La washingtonia robusta (*Washingtonia robusta*) és originària del nord-oest de Mèxic.

La palmera excelsa (*Trachycarpus*), prové de la regió est i centre de la Xina.

El margalló (*Chamaerops humilis*), originària de la regió mediterrània, suporta qualsevol tipus de sòl. És des de fa uns anys, espècie protegida a Catalunya.

Bibliografia

CAÑIZO, José Antonio (1991). Palmeras: 55 especies con sus características, clima, suelos, cuidados y viveros donde encontrarlas. Ed. Mundi-Prensa.

PARÉS, Eduard (2006). Arbres Monumentals de Catalunya. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2ª trobada d'Arbres Monumentals i Singulars. Alcalà d'Henares, 19-21 de 2005. Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.

PHILIPS, Roger (1989). Los Arboles. Editorial Blume, S.A. Barcelona.

SAGARRA i TRIAS, Ferran (2007). Proposta del Pla Especial del Patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del Masnou. Carracedo-sotorra-arquitectes, scp. Inèdit.

